

Tidigare opererade man bort ca 8–12 av de cirka 35 lymfkörtlar vi har i armhålan för att vara säker på att göra rätt bedömning. Det var ett ingrepp som kunde påverka lymfkörtlarnas framtida funktion en del och leda till mindre rörlighet i armen samt lymfödem.

Sedan något år tillbaka har man utvecklat ett nytt lindrigare ingrepp där man enbart opererar ut den så kallade portvaktskörteln (*Sentinel node*). Det är den första lymfkörteln som lymfbanorna i tumörområdet i bröstet går till och det har visat sig att denna körtel blir först drabbad när bröstcancer sprider sig. Om portvaktskörteln innehåller cancerceller tas fler lymfkörtlar i armhålan bort för att se hur stor andel som har cancerceller i sig. Om portvaktskörteln inte innehåller cancerceller gör man numera ett mycket lindrigare ingrepp än tidigare och patienten kan återfå full rörlighet i armen ganska omgående.

FAKTA

Sentinel node-tekniken

Sentinel node-teknik är ett vanligt förekommande begrepp idag inom bröstcancerkirurgi. Den innebär att man tar ut den så kallade portvaktskörteln för att se om canceren spridit sig till de närmaste lymfkörtlarna. Tekniken medför säkrare diagnostik jämfört med så kallad axillarutrymning, då man opererar bort alla lymfkörtlar i armhålan, och har därför hög prioritet i de nationella riktlinjerna. Dessutom leder den till att färre får problem med lymfödem och rörlighet i armen.

Tekniken har lett till att merparten av patienterna idag slipper den mer omfattande operationen av lymfkörtlar i armhålan, eftersom de flesta har friska lymfkörtlar.

FAKTA

Blod- och lymfsystemet

Blod- och lymfsystemet fungerar som en transportapparat för blodkropparna, som tack vare dessa system kan nå ut till kroppens alla hörn. Blodet för ut näring och syre till kroppens olika delar genom artärerna. Lymfsystemet är kroppens avfallstransport och forslar bort döda celler, överbliven näring, bakterier, fettväv och andra slaggprodukter. Lymfsystemet är också en viktig del av immunförsvaret.

Rädsla för kirurgi

En del patienter är rädda inför kirurgin. Såväl narkosen, det fysiska ingreppet som smärtan efteråt kan skapa oro. Tveka inte att tala om att du är rädd eller orolig. Din läkare kan förmodligen lugna dig och du kan också få möjlighet att tala med en kurator om din rädsla inför operationen. Det finns inte någon anledning att inte ta den hjälp du kan få.

Komplikationer efter kirurgi

Allmänna komplikationer

Det kan ibland uppstå komplikationer efter operation – som det kan vid alla kirurgiska ingrepp. Några dagar eller en vecka efter operationen kan det bildas vätska, serom, under såret. I en del fall får man en dräneringsslang med en påse som samlar upp vätskan redan när du lämnar sjukhuset. Den töms var 3:e–4:e dag tills svullnaden och vätskebildningen lagt sig. Om vätskebildningen kommer lite senare känns det som en mjuk svullnad i armhålan eller vid bröstet.